

La Bèstia de sèt caps

Numéro d'inventaire COMDT : 1131-4

Transcription :

italique : mots approximatifs / français

[...] : mots inaudibles

[xxx] : bruits extérieurs

- *Es aquel ? Aquò èra aquel de la Bèstia dels sèt caps ?*

- A ! non, non, non, non, non...

- A ! per çò que...

- A ! quand i saretz...

- E ?

- Quand i seretz.

- E bien i sèm.

E ben, èra un païsan... un païsan..., de païsans quoi. Alòrs, un jorn fasiá calor, çò ditz :

- Diga, çò ditz, Augusta, manjariái plan una fritura de peis...

- A ! Òc ! çò ditz el, i pòdi plan anar.

Lo vaquí partit a la pesca. Va a la ribièira. Atrapa un peis enòrme. E aquel peis li ditz :

- Diga pescaire, se me quites anar, te farèi atrapar totis los que voldràs...

- Òc, e ben ! E ben ! çò ditz el.

Lo descròcha e lo torna fotre dins l'aiga. E, ardit ! *Tantôt* l'un, *tantôt* l'autre ! N'aviá atrapat una plena museta. Arriba *chez* el.

- E, çò ditz, sès tornat dejà !

- E òc, çò ditz, aguaita tot çò qu'èi atrapat. N'èi atrapat un mon amic, èra bèl. E m'a dit que se lo quitavi anar, amassariái totis los que voldriái. Ai comprés que n'aviái pro, ò ditz, e me soi envengut.

- Òc, çò ditz, te caliá portar lo gròs.

- Òc, çò ditz.

L'endemán i tòrna al mème endreit e atrapa lo gròs. *Alòrs* lo gròs li ditz parèlh :

- Se me quites anar, n'atraparàs tan que voldràs.

- Ò ! çò ditz, aqueste còp te teni e t'empòrti, perque la femna te vòl minjar.

- A ! E ben ! çò ditz, es entendut, mès a una condicion, que ta femna minge lo fetge, que dongas lo cap a la cavala, que metas las arèstas al fons del potz e que dongas las tripas a la canha.

- Òc, se i a qu'aquò, oui, oui !

E en efèit, s'en torna *chez* eth, e lo ser fan còire lo peis. Le femna se minja lo fetge, las arèstas, las meton dins lo potz, lo can minja las tripas e la canha e la cavala lo cap. O *vice-versa*. Enfin bon, lo lendeman matin se lèva, lo patron e se'n va li donar a la cavala. T'entend un brut formidable ! Duèrb la pòrta, quatre polins ! Chivaus ! Quatre polins, se coneissiá pas lo mai polit. Va viste a la cramba per çò dire a la femna :

- Quant ne..., tres join'òmes... se coneissiá pas lo mai..., lo mai polit e lo pus grand.

- A ! E ben, çò ditz, aquò es de chança ! E ben ! çò ditz, n'anam dejunar perque sèm totis aquí.

Se'n va far lo dejunar, vai quèrre d'aiga per far lo cafè... Cada còp que pompava, montava un sabre :

- A ! Vam quèrre la canha per dejunar.

Tres canhasses coma de vedèls :

- A ! Mon dieu, çò ditz, e coma los anam aperar aqueles canhs ? Un dels join'òmes :

- Aquel « Passepartout », aquel « Courtcommele Vent », aquel « Tracemontagne ».

E se meton a dejunar. Al cap d'un moment, l'ainat que cresián qu'èra l'ainat, i ditz :

- Escota, sètz plan pro, jo me'n vau.

- E ont vòls anar ? que sètz arribats i a una ora al pus prè, e te'n vòls anar ?

- Òc, çò ditz, jo m'en vau.

Alòrs se pren lo pus polit chival, « Passepartout » qu'èra lo mai polit, e lo pus, lo pus... polit sabre. E lo vaquí partit. Se'n vai. Arriban a un viltage : tot lo monde ploravan. Alòrs demanda a una paura memèu al coènh d'una ruia que gaitava çò que se passava e li demanda :

- *Qu'est-ce qu'il y a madame aujourd'hui ?*

- O ! Mon Dieu, pauvre monsur, çò ditz, i a una bèstia, çò ditz, enòrma ! Ven a la mèma epòca e se minja la pus polida filha del vilatge.

- *Et, alors, çò ditz, vous pouvez rien faire ?*

- O, Mon Dieu, çò ditz, una bèstia, es enòrma !

- E ont abitan son monde.

Aquel ostal, vesètz, aval, al fons de la ruia, aquí a dreita. Aquí son paire qu'abita, e sa maire.

Alòrs i va e ditz :

- *Qu'est-ce que vous avez à pleurer ?*

- O ! Mon Dieu ! monsur, çò ditz, i a una bèstia enòrma, que vai minjar nòstra dròlla.

- E quin atge a aquela dròlla ?

- Détz-e-uèit ans.

- *Et si je vous la sauve moi ?*

- O ! riscatz pas res. E ben, se la sauvatz, vos la donam en maridatge e vos donam tot l'aur que voldretz...

- E ont es ? çò ditz.

- Vesètz, aquel grand casse, *la-bàs*, a costat de la forèst, e ben, es aquí.

Pica son chival, « Passepertot », de per darrìer e arriba aquí. Vei digun. Al cap d'un moment, sus una pila de pèira, vei quicòm de negre. I vai : èra la dròlla. E plorava, e plorava.

- *Qu'est-ce que vous avez mademoiselle à pleurer ?*

- O me'n parletz pas monsur ! I a una bèstia que va arribar d'un moment a l'autre e me vai minjar !

Agèt pas lo temps de dire aquò que d'un camin, a través lo bosc, arriba una bèstia amb sèt caps ! Enòrma ! Quand vei aquò, lo join'òme pica lo chival, i sauta dessus, un còp de sabre, las i copa totas sèt. Mès la bèstia aviá un gròs pincel al cap de la coa e se las èra tornadas colar e avançava totjorn, e el, per devath, i tòrna per devath. Pan ! Totas sèt pertèrra. E al tresième còp, se n'èra avisat e i ditz : « Passepartout, saute à la queue ! » Lo Passepartout, sauta a la coa, lo canh, e li empòrta lo pincel amb la còla, e la bèstia moriguèt. E se pren la dròlla e s'en van al vilatge. Tot lo monde disián quèra pas v'rai, qu'aviá pas tuat... Alòrs, tot lo monde part amb de palas. Lo dechiquetèron, l'enterrèron, a dreita e a gauche. E lo paire diguèt :

- E, ben, se vos ai promés la dròlla, vos cal maridar.

- A non ! çò ditz lo dròlle, ieu èi un paire e una mair' e dus fraires. Me los i cal anar dire.

Solament, caliá... Metèt longtemps per far lo camin, prèsqe un an.

Lo jorn que tornèt al vilatge per se maridar, i aviá de guirlandas, de drapèus, de lampions. Tròba un pepè :

- A ! Mon Dieu ! que i a aici monsur, anuèit ?

- Ò ! çò ditz, i a un òme que venguèt l'an passat e salvèt una dròlla e se maridan anuèit.

- A ! Mon dieu ! çò ditz, èri jo, çò ditz, que l'èi salvada. Se marida ? E ont es, çò ditz, aquela dròlla ?

- Ò ! çò ditz, son a la messa.

- E ont es que minjan ?

- Aquel portal verd, *la-bàs*, es aquí, çò ditz, que i a las taulas.

Alòrs ditz al canh :

- *Passepartout, va me chercher les nappes.*

Lo Passapertot arriba, empòrta las napas, las siètas, empòrta tot, e los i pòrta al cuènh. Ò ! Aquelas femnas, plan embestiadas, pardí ! tòrnan mètre las assiètas e ardit, tot çò que trobavan. Se meton a taula. Pendent qu'èran a taula i ditz :

- *Passepartout, va me chercher les nappes.*

Entre lo nòvi e la nòvia, i aviá lo coènh de la napa. La nòvia, quand sentiguèt aquela bèstia, agèt paur e reconesquèt lo canh. Alòrs se metèt a cridar :

- *Ça, c'est le chien du monsieur qui m'a sauvée !*

E en efèit, èra el que l'aviá salvada. E lo que l'aviá salvada èra un vesin ; sabi pas qual èra. E voilà !

- Ont l'aviatz après aquel conte ?

- Dins la familha : èra ma grand-maire.

- E a la fin disiá pas quicòm, disiá pas, passèri per un prat e lo conte es acabat ?

- Aquò lo disiá sovent ; aquò èra pas aquí.